

HUNSFOSPOSTEN

Treforedlingskurset

45 Hunsfosfolk kunne i juni motta diplom for fullført treforedlingskurs. Deltakerne var inndelt i 6 arbeidsgrupper med ledere Høland, Georg Pettersen, Martin Pettersen, Willy Jensen, Døvik og Coldal. Begivenheten ble feiret med kaffe og smørbrød i Velferdslokalet.

Ved bordet rettet soussjef Knobel en takk til driftingeniør Kittelsen, som hadde ledet kurset, til gruppelederne og til deltakerne for vel utført arbeid. Han var fast overbevist om at slike tiltak er av den aller største betydning for trivselen på arbeidsplassen og for forholdet mellom de enkelte ansatte ved bedriften og mellom de forskjellige avdelinger, og han var oppriktig glad for at kursene hadde fått såvidt bred oppslutning. Soussjefen kom inn på det han kalte «Bøygen i dag», nemlig automasjonen og den mistrivsel som lett kan være følgen av denne, idet mennesket ved automaten lett glir over til å bli en automat selv. Det eneste som synes å føre frem er at man sørger for å gjøre alle mulige tiltak, slik at mennesket fortsetter å beherske maskinene. Derved gir det seg selv at kunnskap om hva som foregår på den enkelte arbeidsplass må økes, samtidig med ansvarsfølelsen.

I forrige århundre og til dels inn i dette var de fleste bedrifter av mindre størrelsesorden, og praktisk talt alle er oppstått på initiativ av privatpersoner eller en engere privat krets. Etter som teknikken utviklet seg, vokste bedriftene for-

tere enn det kunne skaffes penger fra noen få enkeltpersoner, og behovet for den såkalte juridiske person, nemlig aksjeselskapet, gjorde seg mer gjeldende. Gjennom innføring av aksjeselskaper ble det mulig for hvem som helst å investere penger, og således ble etter hvert det private eierforhold, dvs. full kontroll over selskapet, eliminert. Senere ble også selskapenes utbyttmuligheter begrenset, som de fleste kjenner, nemlig til 5 %, unntagsvis opp til 8 %.

I et sådant selskap velger interessentene et styre som bestyrer selskapet og ansetter bedriftens ledelse. Derved oppstår den situasjon at alle ansatte ved bedriften, kan sies opp og er likestillet, bare med den forskjell at ansvarsområdet er større eller mindre.

Han fortsatte med å si at skulle man trekke en slutning av denne

utvikling, måtte det være at hver gis et ansvar. Enhver må føle ansvaret og ta det. Kursets betydning er at man får kjennskap til hele selskapets virksomhet, hvor den enkelte er et nødvendig ledd. Det kreves kunnskap og interesse for å forstå hva som foregår, og for å kunne ta det ansvar som blir pålagt. Det stadig minkende muskellarbeide må etter hvert overføres i tankearbeid.

Soussjefen hadde erfart betydningen av at folk kom ut og fikk lære av andre; det viste besøkene hos Mostue. Slike besøk bør fortsettes og helst utvides. De betyr ikke så lite både for kunden, for bedriften og for en selv. Derfor er bedriften velvillig stemt overfor å bruke penger til slike formål.

Ingeniør Kittelsen minnet spøkefullt om innledningen til kursene da han hadde understreket treforedlingsindustriens eksportverdi og sammenlignet denne med landets betalingsunderskudd. Ved kursets avslutning meldes det om et mindre

«Ja — nei» konkurrentene samlet til dyst.

overskudd, så ingen måtte komme og si at det ikke lønnet seg å holde kurs! Storm Pettersen har sagt: «Av fattigdom får vi filler, av filler papir, av papir penger, av penger banker, av banker lån, av lån fattigdom, av fattigdom filler — og så har vi det hele om igjen!» Har man råd, er det to veier som fører utenom fillene. Den ene vei er å bruke penger til forskning, og den annen vei er å bruke penger til opplæring. Dette kurs har kostet bedriften penger, og det har kostet oss alle arbeidstid som på forhånd var sterkt belastet. Men det er ingen tvil om at våre anstrengelser vil bære frukter. Han takket for den store interesse som deltakerne hadde vist, ikke minst ved den store fremmøteprosent til de ca. 40 undervisningstimer. Her ved avslutningsfesten møtte 43 av de 45 deltakerne som i dag får utlevert sine diplomer. Idet hele tatt har det vært en interesse som man i alminnelighet ikke engang tør håpe på når man vil arrangere noe. Kurset var som kjent lagt opp med den hensikt å gi almenkunnskap omkring treforedlingsindustrien, og elevene har i størst mulig utstrekning tilegnet seg stoffet selv ved hjemmearbeid og ved å spørre ingeniørene. Mange ville gjerne hatt flere foredrag og film. Men til det er å bemerke at erfaringsmessig sitter bare det stoffet som en selv har knadd seg i gjennom. Vi har håpet å kunne gi noe grunnleggende som ikke vil bli glemt, og som interesserte kan arbeide videre på. Hvis noen skulle tro at de er blitt eksperter på noe område etter dette kurset, ville våre anstrengelser ha vært mislykket. Oppgavebesvarelsene viste at det var nedlagt godt arbeid. En av deltagerne hadde endog fremkommet med et forslag til forbedring vedrørende rengjøring i sin avdeling. Idéen vil bli prøvd i praksis, og kan føre til redusert stopptid på grunn av bek ved PM III og IV. Kittelsen hadde inntrykk av at kursets skrekk nr. 1 var sulfatcellulosefabrikasjon, og skrekk nr. 2 var maling av cellulose. En gruppe hadde følgende tilføyelse til oppgavebesvarelsen vedrørende maling — etter for øvrig å ha gitt utmerket svar — «Jo mer vi leser bokas utredning om maling, formaling, røsch, bösch, smørjen, jo mer røsch og smørjen blir vi i

knollen. — Hilsen Gruppe 3.»

Under rettingen hadde Kittelsen tillatt seg å bemerke med henblikk på dette med knollen, at sagflis ikke lot seg formale!

Malespørsmålet er det viktigste og vanskeligste i forbindelse med papirfremstilling, og dette kurs hadde ikke kunnet gi noen klar forståelse på dette område. Det dreier seg ikke bare om kutting eller opptrevling av fiberen, men også bl. a. om delvis frigjøring av en tynn hinne som omgir fiberen, («primærveggen»), og krefter som derved oppstår mellom fibre. Denne virkning er sterkt avhengig av cellulositypen. Det hersker imidlertid ennå ganske stor meningsforskjell blant fagfolk om hva som virkelig hender under maling. Kittelsen hadde skrevet litt om cellulositypers maleegenskaper i Hunsfosposten nr. 9/55. At han hadde kunnet skrive såpass skyldes vel litt grubling gjennom 10 år. Hvis deltakerne ville lære det han hadde skrevet og huske det i 10 år, skulle han da love å skrive en ny artikkel som sikkert ikke blir til å kjenne igjen.

Kittelsen sluttet med å konstatere at dette kurs hadde vist gledelig tegn på at det i dag er et sterkt behov for kulturvekst, og han ønsket deltakerne lykke til med videre studium, til glede for dem selv og den bedrift vi alle er avhengige av.

Etter en interessant utredning av soussjef Knobel og diskusjon vedrørende forhold ved PM V som hadde ført til at enkelte av deltakerne fikk den tro at den teori de hadde lært måtte være gal — teorien holdt imidlertid — gikk man over til mer lettere program. De herrer Magnar Andersen, Hans Humlum, Haakon Tranberg, Aslak Botn, Helge Krokstad og Kristian Taraldsen ble bombardert med spørsmål fra læreboken i en janeli konkurranse under stor jubel fra forsamlingen. Kristian Taraldsen viste seg som en suveren mester i å si ja og nei på riktig sted. Konkurransen ble gjentatt tre ganger, og Kristian gikk igjen til topps, men siste gang måtte han vike førsteplassen for Helge Krokstad. Derpå fulgte en mer alvorlig konkurranse — «det spørs fra læreboken». En utvalgt fra hver gruppe måtte stå til ansvar for hva han

Gled dere i Herren alltid, sier apostelen. Men kan vi det? Kan vi glede oss i Herren alltid?

Ja, vi kan det — i Herren! Det er kristendommens triumf over verden. Verdens gleder skal det jo så lite til for å blåse bort.

Men hva så i trengselen? I trengselen er det ikke noen glede. Men når Jesus er hos oss, og vi er i ham, så kan vi glede oss midt i alle trengsler. For da er trengslene ikke trengsler mer.

Men i sorgen da? Ja, står det ikke i Bibelen noe om at det er noen som er «bedrøvet», men likevel alltid glade? Sorgen kan nok bringe tårene fram, men gjennom tårene kan Herrens glede stråle fram som sol gjennom skyer.

Men hva så i døden? Når Jesus går med inn i dødens mørke, så er redselen borte, og det er bare lys — lys — mer enn glede — salighet.

Men så har vi alle bekymringene. Og der kan vi ikke glede oss. For bekymringer er vantro. Bekymring hører hedningene till sier Jesus.

I Herren kan vi glede oss. Når vi er i ham og han bor i våre hjerter ved troen, så kan vi glede oss — alltid og over alt. For da er himmelen over alt.

N. P. Madsen.

hadde lært ved å svare på 4 ufor- skammede spørsmål. Thorvald Halvorsen seiret og fikk overrakt blomster. Ifølge den milde dommer Knobel's nedtegnelser fulgte hakk i hæl de herrer Johan Friberg, Johan Johansen, Georg Vigsnes, Omar Gundersen og Arnold Beurling. Det var meget stor synd på de som ble spurt i skrekk nr. 1 og om fargestoffer. Avdelingssjefene i fabrikkens innbudt til festen, og de uttalte etterpå at kandidatene hadde vært meget flinke til å svare på de altfor vanskelige spørsmål.

Johan Johansen rettet på vegne av deltakerne en takk til de som hadde ledet kurset og til bedriften ved soussjef Knobel for et lærerikt og interessant kurs.

Som kjent hadde det meldt seg

Personalia

**Vi gratulerer
med 60 års dagen**

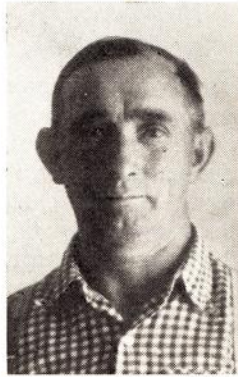
Erling Sakariassen fylte 60 år den 2. august. Han begynte på Hunsfos 25. juli 1914 og har i alle år arbeidet på verkstedet, og Sakariassens kvalifikasjoner som mekaniker er vel kjent. I 1952 fikk han Norges Vels medalje.

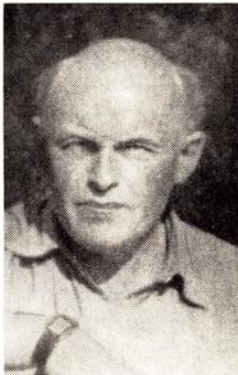
Frits Akselsen fylte 60 år 12. august. Akselsen er født i Vennesla og kom til Hunsfos først i 1952. Han arbeider nå i PM III & IV.

Bernhard Sørensen fylte 60 år 19. august. Han er også født i Vennesla og har arbeidet på Hunsfos helt siden 7. august 1915. Søren-

så mange deltakere at kurset måtte deles i to. Den annen halvpart starter i høst og vil bli ferdige henimot jul.

sen arbeidet som tørker ved papirmaskinene helt til han i fjor var ute for et lite uhell, og har siden hatt dagarbeid i papirfabr. V. Han ble i 1952 dekorert med Norges Vels medalje.

Jacob Rynning fyller 60 år 18. sept. Han er født i Stokmarknes og ble ansatt på Hunsfos Fabrikker 15. mai 1951. Rynning arbeider på taubanen i Ålefjær og har også sitt bosted i Tveit.

Peder Steinsland, som omkom ved en drukningsulykke, 6. aug., ble bare 30½ år gammel. Han var født i Kvinesdal og hadde arbeidet på Hunsfos siden 21. april 1953.

Hans arbeidskamerater i papirfabrikken skildrer ham som en ualmennelig hyggelig og grei medarbeider. Han hadde et smittende humør og er sterkt savnet på arbeidsplassen. Vi beklager hans alt for tidlige bortgang og lyser fred over hans minne.

Vi gratulerer med 50 års dagen

Ingemann J. Bakken, papirfabr., 17. sept.

Aanen Einarhaven, Ålefjær, 20. september.

Lars S. Jortveit, papirfabr., 26. september.

Bedriftslegeordningen

Etter de siste bestemmelser vil bedriftslegearbeidet bli ivaretatt av dr. Eivindson og dr. Otterlei i fellesskap.

Dr. Otterlei får 8 timer ukentlig til disposisjon og skal i denne tiden foreta den rutinemessige helsekontroll av de ansatte og undersøkelser av arbeidssøkende, foruten at han skal behandle skader og sykdommer som de ansatte pådrar seg mens han er ved bedriften. (De ansatte anmodes om å søke lege privat i andre tilfelle).

Dr. Otterlei står videre for den yrkeshygieniske kontroll av fabrikklokalene og verneinnretninger. Han er således rådgiver for ledelsen i slike spørsmål. Hertil har han god hjelp av Helse- og Verneutvalget.

Dr. Eivindson vil mer få med den enkeltes problemer å gjøre, enten det nå er tilpassningsvansker på arbeidsplassen, eller veiledning i personlige helsespørsmål — både legemlige og sjelelige.

Bedriftssøster bør underrettes dagen før en eventuell konsultasjon hos dr. Eivindson.

Legenes kontortider er som følger:

Dr. Eivindson:
Tirsdag ..... kl. 9,30—11,30
Fredag ..... kl. 9,30—11,30

Dr. Otterlei:
Mandag } ..... kl. 8,00—10,00
Onsdag }
Torsdag }
Fredag ..... kl. 7,30— 9,30

Hunsfos Fabrikker, 14/8 1956.

H. K.

Kaare Paus, f. 28. febr. 1912 i Gjerpen ved Skien, er ansatt som konstruktør hos oss fra 1. aug. 56.

Ingeniør Paus tok middelskoleeksamen i 1929, Skiensfj. mek. Fagskole 1932, ingeniør fra Staatliche Hochschule für angew. Technik, Köthen, Papirlinjen i 1937. Tidligere har han vært ansatt som konstruktør ved Union Co.s bedrifter, har vært driftsingeniør ved Nordisk Lettmetall, Herøya og siden 1948 planleggingsingeniør for cellulosefabrikkene A.s Borregaard, Sarpsborg.

Vi ønsker ham og familien velkommen til oss.

Trygve Kristoffer Kristiansen, f. 1. des. 1919 i Sandar, er ansatt som konstruktør hos oss fra 1. aug. 56.

Ingeniør Kristiansen ble uteksaminert fra Göteborg Tekniska Institut i 1941. Han var konstruktør ved Moss Verft og Dokk til 1944 og deretter konstruktør og assistent for driftsingeniøren ved Kalnes Mek. Verksted, Tønsberg til 1946. Inntil 1951 var Kristiansen konstruktør ved Thunes Mek. Verksted, og hadde samme stilling ved Drammenselvans Papirfabrikk inntil han kom til Hunsfos.

Vi ønsker ham og familien velkommen til oss.

Halvårsmøte

i Hunsfos Arbeiderforening

Hunsfos Arbeiderforening holdt halvårsmøte på Folkets Hus under ledelse av formannen Olav Jortveit.

Etter den muntlige beretning for første halvår av 1956, rettet formannen en takk til samtlige arbeidere, og til bedriften for korrekt opptreden under den konflikt vi nettopp har hatt.

Etter at en del foreningsaker var behandlet, gikk man over til valgene.

Til nestformann ble Gustav Kile gjenvalgt, kasserer Trygve Larsen ble også gjenvalgt, begge enstemmig.

Styremedlemmer ble: Sigurd Nerset, Sverre Nysten, sistnevnte ny.

Til styret for Hunsfosheimen ble følgende valgt: Astri Jepestøl, Ingulf Reinhardsen, Jan Nilsen.

Til valgkomité ble valgt: Margodt Kjeåsen, Thorkild Øydna, Olav Lian.

Sekretæren.

Halvårsmøte i Hunsfosheimen

Formannen Gustav Andersen ønsket styret velkommen til møtet. Han ville da særlig ønske de nye styremedlemmer velkommen, med ønsket om et godt samarbeid i tiden fremover.

Protokoll og regnskap ble opplest og godkjent.

En rekke andre saker ble behandlet før man gikk over til valg.

Disse ble valgt:

Utleier: Jan Nilsen, ny.

Sekretær: I. Reinhartsen, gjv.

Styremedlem: Astri Jepestøl, ny.

Til slutt rettet formannen en takk til de to som nå går ut av styret, Josefine Homme og Arne Vigsnes, for godt samarbeid i den tiden de hadde vært med i styret.

Sekr.

Sangerbesøk fra Borregaard?

I slutten av september er det mulig at vi får besøk av et mannskor fra Borregaard. Hunsfos bedriftskor, som vil fungere som verter, arbeider med saken. Hvis besøket går i orden, er det tanken å arrangere friluftskonserter både i Vennesla og i Ravnaldalen. Vennesla Musikkorps har lovet å assistere.

Vi skal komme tilbake til besøket i neste nummer.

PRAKTIKANTENE

Det sier seg selv at det er en livsbetingelse for vår industri å sørge for god rekruttering av fagfolk. Vi på Hunsfos har lagt merke til at praktikantenes antall har vært stigende i de senere år. Dette er meget gledelig — også i den forstand at praktikantene har vært interesserte og utnyttet den viktige praktikant-tid på beste måte. Vi vil også gi honnør til alle dem innen bedriften som gir praktikantene en håndsrekning.

Vi har henvendt oss til 4 praktikanter som for tiden arbeider hos oss, og latt dem komme med noen uttalelser.

Klaus Praefcke:

Som tysk student kommer jeg fra Berlin. Der studerer jeg kjemi ved det Tekniske Universitet. I ferietiden (28/7—29/10 56) hadde jeg tenkt å få litt utenlandspraksis i Norge. Trondheims Tekniske høgskole formidlet dette for meg, og ordnet det slik at jeg kom her til Hunsfos Fabrikker.

Denne utenlandspraksis interesserte meg for såvidt at jeg ved å arbeide felles med de andre, ville komme i bedre kontakt med nordmenn. Jeg praktiserer for første gang i utlandet, og har derfor også et ønske om å lære mennesker å kjenne som lever et normalt liv og er tilfredse. Ikke slike som står under trykk som f. eks. det tyske folk, på grunn av at deres land er delt.

Jeg har bare vært 14 dager i Norge, men jeg kan alt nå si at jeg tror jeg her skal finne alt det jeg hadde håpet å finne hos mennesker som er tilfredse.

Da jeg jo kommer fra en storby, finner jeg denne brå omveksling aldeles deilig og forfriskende.

Ved denne anledning vil jeg rette en hjertelig takk til fabrikkens ledelse og de ledende ingeniører for den vennlige mottagelse og deres velvilje mot meg, ved å vise meg rundt i fabrikkens mange avdelinger.

Stein Hansen:

Jeg er elev av Oskar von Müller Polytechnikum i München siden 1954 og regner med å ta eksamen i 1957. Linjen heter Papiererzeugung — eller på norsk papirfremstilling. Etter mitt skjønn er studiet lagt opp på en grei måte, og skolen disponerer over de mest moderne hjelpemidler. På Hunsfos Fabrikker interesserer meg i første rekke: farging, cellulosefremstilling og papirprøving. Planen var at jeg skulle arbeide her i vel 2 måneder, men på grunn av streiken ble tiden kortet inn til 6 uker.

Man kan neppe tenke seg et gunstigere sted å praktisere på enn Hunsfos Fabrikker: Moderne maskiner, og fabrikken er i alle avdelinger bemannet med overordentlig hyggelige og hjelpsomme mennesker, som det er en fornøyelse å arbeide sammen med.

—————
Sigmund Birkeland:

Høsten 1951 begynte jeg maskinstudium ved den tekniske høgskolen i Graz, Østerrike. Dette er en av de to høgskolene i Europa som utdanner papiringeniører. Etter hvert fikk jeg interesse for denne gren av maskinfakultetet. Da jeg så var ferdig med den grunnleggende maskinutdannelsen etter 3½ år, kunne jeg ta fatt på spesialiseringen for papir og cellulose. Denne omfatter en lang rekke kjemisk-teknologiske fag og praktiske arbeider i moderne laboratorier.

Jeg har nå 5 år bak meg ved denne skolen, og jeg må regne med ennå 2 år for å oppnå diplomene. Er det noen som ikke stusser nå? 7 år er naturligvis unormalt lang tid for et ingeniørstudium.

Skoleplanen er pent satt opp med 4½ år. Dette er teoretisk, og den kan under gunstige forhold gjennomføres av noen få genier. Derimot viser statistikken en gjennomsnittlig studietid på 14, 15 og 16 semester, alt etter linje. Dette beror på de uvanlig store krav som stilles.

Til tross for denne avskrekkende lange studietiden, er vi ca. 250 nordmenn i Graz. De fleste som begynner der, har ingen anelse om den studietiden de i virkeligheten må regne med — dessverre.

Mange gir opp og flytter over til andre høgskoler, om mulig. Men mange blir. Jeg tror knapt det er noen annen utenlandsk høgskole som underviser et lignende antall nordmenn. Vi liker oss i Graz. Skolen er en av de mest anerkjente og anbefalte, og det er relativt billig å studere i Østerrike.

Den lange studietiden skyldes for en stor del den omstendighet at det ikke blir forlangt praksis, unntatt for papirlinjen. Skolen søker å gi sine studenter den nødvendige praksis i egne moderne verksteder og laboratorier. Papirstudenter må likevel ha det beskjedne antall av 6 måneders praksis fra papirfabrikk.

Dette er hovedårsaken til at jeg for andre gang er her i ferien. Og for en student kommer det nå også vel med å få en lønningspose av og til.

I fjor arbeidet jeg ute i fabrikken på forskjellige steder. Denne gang begynte jeg med et lite tegnebrett nede hos papirmestrene. Her er alltid noe som skal fikses, ordnes og forandres på i maskinene og alle steder.

Nå er det ikke akkurat slik å forstå at jeg skal konkurrere med tegnekontoret. Jeg får de små og ofte litt kinkige forandringene og utbedringene som jeg lærer en hel del av. Det er jo aller mest derfor jeg er her. Alltid er det noe å lære.

Jeg liker meg her på Hunsfos. Først og fremst fordi alle er hyggelige og greie, alltid liketil. Dernest kommer fabrikken her som imponerer meg på nærsagt alle vis. Her blir det laget papir —, alltid mer papir, alltid bedre papir. Alle er med på det, og her er en bedrift som hver og en kan være stolt av. Jeg er takknemlig for å være her og jeg kommer gjerne tilbake.

—————
Roy Kvanvig:

Som de fleste vet er det stor søkning til alle tekniske skoler og universiteter her hjemme, og på grunn av mangel på slike læreanstalter er det mange norske studenter i utlandet. Ifølge siste statistikk har Norge for tiden ca. 2500 studenter ved utenlandske universiteter og høyskoler, herav i England ca. 800. Dette tall, 2500, er praktisk talt like høyt som for dem som gjør

sine studier her hjemme. En må vel si at Tyskland, Østerrike, Sverige og England er de landene som «trekker» best på norske studenter.

For mitt vedkommende ble det av flere grunner England. For det første har jeg flere venner fra min tidligere skoletid som studerer derover, dessuten er den engelske valuta nokså gunstig for oss norske. Dessuten er forbindelsen mellom England og Norge meget grei, kun 24 timer over Nordsjøen. — Etter endt militærtjeneste gikk altså ferden til England, nærmere bestemt til The University of Durham. Til sammen er det ca. 5000 studerende ved dette universitetet fordelt på de forskjellige linjer og avdelinger. Universitetet har avdelinger i andre byer enn Durham, f. eks. Newcastle og Sunderland, hvor en stor del av den tekniske fagutdannelsen er henlagt, såsom kjemi, elektro- og maskinteknikk. På Sunderland Technical College, hvor jeg går på maskinlinjen, er det ca. 800 studerende. Her er studenter fra alle verdens land, alle raser og farger er her representert.

Byen Sunderland er en utpreget gruve- og industriby, den har ca. 180 000 innbyggere, ligger ute ved Nordsjø-kysten ca. ½ times jernbanereise øst for Newcastle. Byen er særlig kjent for sine mange og store motor- og maskinfabrikker og skipsbyggerier. Som andre industri- og gruvebyer i England virker også Sunderland nokså «skitten», men det fins da pene strøk også, spesielt i utkanten av byen. Innbyggerne er meget høflige og hjelpsomme mot utlendinger og for oss studenter har dette selvsagt mye å si.

Som på høyskolen i Trondheim er også studietiden her 4 år. Pensumet på den maskintekniske linje er meget omfattende og variert. Første skoleår er så å si likt for de fleste tekniske fag, men i det annet skoleår blir elevene fordelt til sine spesielle studielinjer for spesialutdannelsen.

Laboratorier, prøverom, maskinsaler og læremateriell er meget moderne og førsteklasses, derimot er selve skolelokalene heller gammel-dagse. Foreleserne, lærerne, er meget dyktige og forståelsesfulle.

Alle studenter må være medlem av og betale en fast kontingent om

Kurs i elektroteknikk

året til studenterforeningen. Denne forening tar seg av alt som vedrører den enkeltes forhold i alle spørsmål vedrørende skolen, innkvartering o. a. Foreningen har et stort og allsidig bibliotek, arrangerer forestillinger av forskjellig art, diskusjoner, foredrag og annen underholdning.

Som tidligere nevnt er alle raser og farger representert ved de forskjellige College, således også i min klasse. Foruten de engelske, som er i mindretall, er vi 6 norske, 10 indere, et par stykker fra landene Irak, Pakistan og Hellas. At det blir en broket forsamling er lett å forstå. Mange av disse utlendinger er rene «gullfisker», spesielt grekerne, som durer rundt i siste U.S.A.-glis.

Det er ytterst sjelden at studentene her leier en hybel og stiller for seg selv. Så å si alle har vertsfolk, bor hos et ektepar, og har da eget værelse med full pensjon hos vertskapet. Pensjonsprisen varierer selvsagt endel i de forskjellige bystrøk, og om vask og reparasjon av ens tøy blir gjort av vertsfolkene. Stort sett kan en vel si at en må betale 60—85 kroner om uken for «full service». Maten er omtrent som her hjemme, bortsett fra at det går på «te» i stedet for kaffe.

I undervisningsplanen ved College inngår også studieturer rundt i distriktet. Vår klasse har i det forløpne år foretatt flere slike ekskursioner bl. a. til motorfabrikken- og skipsbyggeriet Doxford og til en av de dybeste kullgruvene i England. Gruven var litt mer enn 650 meter dyp og det gikk lange ganger ut i alle retninger i forskjellige dybder. Noen av gangene var flere kilometer lange og enkelte av disse gikk langt under havbunden av Nordsjøen.

Våren og sommeren kommer tidligere i England enn her hjemme, og når det lakker mot sommerferien blir skoledagene nokså lange — de fleste begynner å lengte hjem. Når så den hektiske eksamenstid er over, er det godt å komme hjem og kunne ta det rolig en tid. Men i skoleferiene må studentene skaffe seg den nødvendige praksis som kreves før den endelige eksamen kan avlegges, samtidig som de tjener endel penger til fortsatt studium. Som flere ganger tidligere har jeg

I januar 1954 tok Hunsfos Elektrikerforening initiativet til et korrespondansekurs i elektroteknikk, med det for øye å gi de nødvendige teoretiske kunnskaper som blant annet fordres for montørsertifikatet. — Dette kurs er lagt opp av Statens Teknologiske Institutt på en pedagogisk sett meget fremragende måte, og er basert på elever som ikke tidligere har lært matematikk. Av den grunn er det første av de fem hefter viet elektrofagregning med oppgaver blant annet i likninger og geometri. De neste fire hefter omhandler elektroteknikk fra likestrøm til vekselstrøm. Heftene er på tilsammen 550 sider med 16 oppgaveserier. Foruten dette gjennomgikk våre folk tillegg i elektrotekniske måleinstrumenter og måleteknikk.

Helland og Nordhagen var ivrige hjelpere med forklaringer og gjennomgåelse av stoffet, men voktet seg vel for ikke å gi noen fasit til oppgavebesvarelsene, som etter gjennomarbeidet avsnitt måtte sendes til Instituttet for retting og bedømmelse. Enkelte av oppgavene var vanskelige å besvare.

Mot slutten av kurset ble det fra Instituttet utlånt en del undervisningsfilmer som klart anskueliggjorde den elektriske strøms gang og virkninger.

Hunsfosposten finner ingen betenkeligheter med å offentliggjøre karakterene, det ble nemlig diplom med meget tilfredsstillende til samtlige deltakere: Salve Aas, Willy Kruse, Arne Larsen, Trygve Askedal. Vi har all grunn til å være stolte av dette resultat. Deltakerne viste en enestående interesse, men

også i år hatt «feriejobb» på Hunsfos. Ved imøtekommenhet fra bedriftens ledelse har jeg denne sommer fått anledning til å «praktisere» på tegnekontoret under ledelse av overingeniør Roen og Papirmestrene. Det har vært en lærerik tid, og jeg takker for den hjelpsomhet og tillit som er vist meg. For oss praktikanter er det av stor betydning å kunne få lov til å ta «praksistiden» under kyndig veiledning og ved en så moderne og velholdt bedrift som Hunsfos Fabrikker.

pustet nok likevel lettet da kurset ble avsluttet i mai i år.

For å markere avslutningen av arbeidet som hadde pågått i ca. 2½ år, arrangerte Hunsfos Fabrikker en hyggelig tilstelning. Ingeniør Helland uttrykte sin glede over at soussjefen hadde anledning til å delta på festen. Han oppsummerte det som deltakerne hadde lært, og poengterte hvor viktig det var at en elektriker hadde en klar forestilling om de lover som strømmen og feltene var underkastet. Soussjef Knobel holdt en pen tale til samtlige. Han var forvisset om etter å være orientert om det som var foregått på kurset, at både bedriften og deltakerne ville få glede av det enestående arbeide hver enkelt hadde nedlagt. Han berømmet elektrikerforeningens initiativ og deltakernes pågangsmot.

I egenskap av formann i elektrikerforeningen og initiativtager til kursene uttrykte Karl Kruse sin glede over at kurset var fullført med så utmerket resultat, og rettet en takk til soussjefen for den interesse han hadde vist for saken. Kruse hadde selv fulgt med i arbeidet under kurset og kunne understreke betydningen av det. Til slutt takket han Helland og Nordhagen hjertelig for en aldri sviktende interesse og hjelp så lenge kurset hadde pågått. Bedre læremestre kunne man ikke tenke seg.

VET DU DET?

1. Hva kalte de gamle hellenere det første bokstav i alfabetet?
2. Hvem var den første som seilte gjennom Nordostpassasjen?
3. Hva het Norges første dampskip?
4. Hva het den siste svenske stattholder i Norge?
5. Hvilke tre bestanddeler kan tresubstansen deles i?
6. Hvilken temperatur hersker det ute i verdensrommet?
7. Hvorfor ble fyrstikkarbeiderne for 50 år siden ofte syke?
8. Hva heter kunstbyen som er hovedstad i Sachsen?
9. Hvilken amerikansk president gikk under kjelnavnet Teddy?
10. Når ble den første papirmaskin på Hunsfos satt i gang?

Svar siste side.

SANG

konkurransen

Konkurransen om den beste sang til Hunsfosheimen, som styret for heimen innbød til i vår, fikk forholdsvis god tilslutning. Det kom inn i alt 4 forslag. Styret ble i møtet 8. aug. enige om å overlate til leserne av Hunsfosposten å dømme i konkurransen. Som tidligere nevnt er det satt opp en 1. og en 2. premie. Vi gjengir sangene og ber leserne sette dem opp i den rekkefølge de mener de bør premieres. Svarene kan leveres i Hunsfospostens postkasse i vekten eller til et av medlemmene i Hunsfosheimens styre.

Vi håper riktig mange vil være med i bedømmelsen og ber om å få svarene innlevert innen 20. sept.

Resultatet av konkurransen og forfatternes navn vil bli offentliggjort i oktobernummeret.

Sekr.

1

Mel.: Når våren ånder ....

Ved Oggevannet så høgt og fritt ligg Hunsfosheimen vår så fager. Her kan vi samles om mitt og ditt og gjerne bli her mange dager. For ferieheimen den er like kjær for små og store, ja for hver især. Så kom heropp, det er så godt for våre arbeidstrøtte tanker.

Ja «Hunsfosfolk» det er fint å ha en ferieheim til felles eie. Her kan vi koble fullstendig av det er så langt fra folk og veie. En sommerdag med sol og fuglesang går du og fryder deg i skog og vang. Så kom heropp ....

På Oggevannet der kan du ro med båtene som ligger klare. Så kan du fiske, det må du tro, ja selv om fiskene er vare. Det er så mye skøy å finne på, ja, ta den morroa som du kan få. Så kom heropp ....

Ved vintertider og i påskesol, når snøen ligger dyp i bakker. Da ønsker du deg ingen annen pol, for da er Hunsfosheimen vakker. Her går det løypespor på kryss og tvers, ja både langrenn, slalom, hopp til værs. Så kom heropp ....

Nå vil vi synge og være glad for all den tid vi her får være. For ferieheimen som vi kan ha, ja, la oss holde den i ære. Mens bålet blusser på peisen vår da ønsker vi oss ikke bedre kår. Så kom heropp, det er så godt for våre arbeidstrøtte tanker.

2

Mel.: Vi ere en nasjon vi med ....

Et sted hvor vi gjerne reiser hen, til Hunsfosheimen den kjære, der møtes viv og der møtes venn, vi møtes mange kjære. Der finnes alt hva vi begjær, den ligger lunt mellom skog og trær og vi kan ikke ønske mer, der vil vi gjerne være.

Dit reiser vi fra slit og kav hver gang når det blir sommer, for der på heimen kan vi slappe av, der vet vi mange kommer. Der får vi sol og hvile nok, vi møter der en venneflokk. Og der er underholdning nok til alle dem som kommer.

Velkommen alle og enhver som sommeren vil nyte. Der fisker vi og plukker bær og koker i vår gryte. Omkring fins fjell og fiskevann og ørret for en fiskermann, og vil vi ut og ro et grand, så har vi båt ved stranden.

Og alle barna tar vi med, der føler de seg frie, og der fins ingen bedre sted hvor barna kan seg like. Og vil de ha seg en luftetur blir ronsa ledig etter tur, og ringer kaste når de vil. Hurra for Hunsfosheimen.

Om kvelden tar vi oss en hvil og kos i peisestuen. Og vi får oss et kjærlig smil om vi har med oss fruen. Og de som vil kan ta en lek, men vi har også bibliotek, og radio med litt musikk. Ja, det står fritt å velge.

Til slutt vi takker alle dem som er i heimens styre, og holde slik en ferieheim de blir nok ofte dyre. Men om vi alle slår et slag og samler oss til dugnad, så får vi oss et festlig lag hvergang når det blir sommer.

3

Mel.: Millom bakkar og berg.

Hunsfosheimen er plassen vi møtes når fra arbeid og strev vi har fri, her skal nervene hvile og bøtes, så vi atter i form måtte bli.

Her vi trives og gledes i sammen, både fedre og mødre og små, vi kan leve i fryd og i gammen, og la leken så lystelig gå.

Både høst, vår og vinter og sommer, her på heimen du morro kan ha, derfor ofte vi hitopp jo kommer, for å more oss, hei, hipp, hurra.

Tenk når sneen så hvit og så vakker, daler stille på heimen vår ned, da vi sitter rundt peisen og snakker om vår heim med sin hygge og fred.

Men når sol gyller sneens krystaller i et skispor så blendende hvitt, da det sportsgleden i oss fremkaller og en takk for hva her er oss gitt.

Da vi utstyrt med ski og med staver legger arbeid og larm bak vår rygg, og humørfylte, glade vi traver mot vår heim, opp ved Ogge, så trygt.

Men når vårsolen bakkene varmer og gir liv til vår slumrende jord, og når bekkene bruser og larmer du kan føle det spirer og gror.

Da til heimen vi sender en tanke nå er tiden å rigge seg til, og når vanner og tjern ligger blanke prøve lykken med snøret vi vil.

Sommertiden her oppe er toppen på den glede av heimen vi når, da vi bader og solbruner kroppen før tilbake til arbeid vi går.

Og når barna med blåbær i spannet går og rusler i pors, lyng og brisk, da ror pappa en tur ut på vannet med sitt snøre på jakt etter fisk.

For en fluktstol har mor seg bestemt her hun virkelig kan koble av,

hun er fri ifra ståket i hjemmet
med det daglige arbeid og krav.

I fra skogen, fra vannet, fra knatter
hele dagen, ja kveldene med,
høres ungdommens sorgløse latter,
ja her råder kun lykke og fred.

Og på stangen vårt flagg stille vaier,
det er farvet i rødt, hvitt og blått,
et symbol på at sammen vi ville
stå i arbeid, i slit, vondt og godt.

Hunfosheimen er heimen for alle
som sitt arbeid på Hunfos nå har,
derfor kan også du bare kalle
heimen din når på ferie du drar.

4

Mel.: Musevisa.

Når du skal ut på ferie,
til Hunfosheimen dra,
der er det jo på alle måter
riktig vel og bra.

Ja om du går og leiter
fra fjell og ned til fjord,
du finner ikke bedre plass på denne jord.

Heisan, hoppsan og fallerallera,
i Hunfosheimen er vi alle blitt så glad.

Her er det greitt å være
det kan du riktig tro,
om du vil være inne
eller du vil ut og ro.

Men biter ikke fisken på oter eller stang
så derfor ingen sure miner trall en sang.

Når sola skinner deilig så drar vi ut på tur,
men er det bare regnvær
vi tar en middagslur.
Eller vil du inn og lese,
så kos deg med ei bok,
med kaffe og litt sjokolade i en krok.

Og har du vært her en gang,
så kommer du igjen.
Det er så festlig her
å ta med sin «lille venn».
Vi fyrer litt på peisen
når dagen går på hell,
der sitter vi og koser oss
hver eneste kveld.

Så takk da «kjære Hunfos»
for heimen du oss ga,
her kan du tro vi riktig ofte
kommer til å dra.

Her er så greitt å være
for liten og for stor,
For lillebror og storesøster, far og mor.

Fotballstøvler

Bedriftsidrettslaget henstiller til dem som ikke lenger ønsker å delta i fotballspillingen om å være så vennlige å levere utlånte sko tilbake til laget.

Bokanmeldelse

Otto Johansen:

IDRETT OG SKADER

Utgitt av Kirke- og Undervisningsdepartementet, Oslo 1955. 153 s., 114 ill. Kan fås tilsendt fra Statens Ungdoms- og idrettskontor, Kronprinsensgt. 6, Oslo. Heftet. (279).

Forfatteren er lege ved Statens Ungdoms- og Idrettskontor, Helseavdelingen. Bokens oppgave er å gi allsidig vurdering av idrettens farer og derved øke mulighetene for å eliminere dem og i tillegg søke å utbygge idrettsbevegelsen til en mer aktiv faktor i bedring av folkehelsen. Eller som forfatteren også sier: «Å drive idrett er viktig; men det er viktigere å drive idretten riktig.» Videre hevder han at idrettsutøverne må få anledning til å velge den idrett som passer dem.

Boken omhandler idrettskader, deres årsak, forebyggelse og behandling. De vanligste idrettskader er detaljert behandlet, også sett i relasjon til de enkelte idretter. Forfatteren kommer også inn på kroppøvingers og idretts betydning for rehabilitering etter sykdom, skader og invaliditet.

Arbeid og idrett blir også behandlet i boken. I flere yrker er det satt igang praktisk opplæring etter mønster av idretten. Innen industrien har bedriftsidretten søkt å innføre instruksjon i riktig arbeidsmåte og avspenningsgymnastikk i arbeidstiden. Videre omtales idrettens innvirkning på arbeidsdyktighetsalderen. Man skal også være oppmerksom på den idretts-trenedes større sjanser til å unngå arbeidsulykker.

Tilpasning av kroppøving og idrett i arbeidslivet er ennå i sin begynnelse. Rasjonaliseres arbeidet, så det blir mindre anstrengende, melder organismens behov for allsidig bevegelse seg. Dette opptreer først og fremst som en lokal overanstrengelse, f. eks. med smerter i armer eller rygg. En opptrening med omlegging av arbeidsteknikk er da nødvendig.

Forfatteren hevder at bevegelsesstudier har hatt stor betydning som ledd i rasjonaliseringen; men man har særlig søkt å tilpasse den menneskelige arbeidskraft til maskiner og verktøy; i mindre grad det motsatte. Dette er så sant som det er sagt.

Han mener videre at idretten utvilsomt bevirker økt arbeidsinnsats, selv om noe av det går tapt igjen ved fravær som skyldes idrettsskader.

Enkelte idrettsgrener medvirker direkte til innøving av riktige arbeidsstillinger, f. eks. vektløftning.

Når jeg har behandlet arbeid og idrett nokså utførlig i anmeldelsen, er det fordi det antas å interessere T. U.s lesere mest, men det må bemerkes at boken vesentlig omfatter idrett og skader.

Boken er lettlest, stoffet greit og oversiktlig ordnet og innholdet omfattende, vederheftig og lærerikt for dem som er interessert i disse spørsmål. Billedmaterialet er absolutt førsteklasses. Boken er forsynt med sakregister og en meget omfattende litteraturliste, og den har er tiltalende utstyr.

Foruten for aktive idrettsutøvere og idrettsledere vil den ha spesiell interesse for bedriftsleger, instruktører, sykegymnaster og alle arbeidsledere.

Harald Kittelsen, i «Teknisk Ukeblad».

Svar på spørsmålene side 6

1. Alfa (b kalles beta; herav navnet «alfabet»).
2. Nils Adolf Erik Nordenskiöld (1832—1901).
3. «Constitutionen» (kjøpt av staten 1826).
4. Grev von Platen (stattholder 1827—1829).
5. Cellulose, hemicellulose, lignin.
6. $\div 273$ grader C. («det absolutte nullpunkt»).
7. Ble forgiftet av det giftige gule fosfor som dengang ble brukt til fyrstikker (fosforenkrose).
8. Dresden.
9. Theodore Roosevelt (president 1901—1909).
10. 1875.

HUNSFOSPOSTEN

utgitt av:

Hunfos Fabrikker
Hunfos Arbeiderforening
Hunfos Bedriftsidrettslag

Redaktør:

Edv. Tobiassen

Redaksjonssekretær:

Th. Halvorsen

Trykt hos

Edgar Høgføldt A.s, Kristiansand S.
på Hunfos' Satinert trefritt trykk 100 gr.